

Урок №006. Як орієнтуватися на місцевості

Мета: вміти розрізняти способи орієнтування на місцевості; визначати сторони горизонту по компасу; вчити орієнтуватися на місцевості за допомогою компасу, сонця і місцевих ознак; визначати сторони горизонту по компасу; застосовувати знання для складання плану приміщення, орієнтування на місцевості; розвивати увагу, мислення, мовлення.

Обладнання: мультимедійний комплект

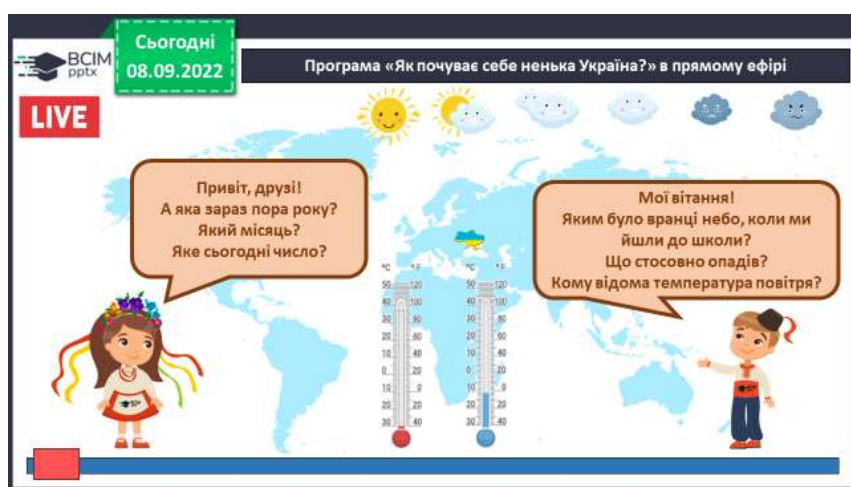
Хід уроку

1. Організація класу

Слайд 2. Організація класу.

Слайд 3. Ранкове коло.

Слайд 4. Фенологічні спостереження.

Слайд 5. Вправа для очей.

<https://www.youtube.com/watch?v=Y4ACKy08GI0>

2. Мотивація навчальної діяльності.

3. Актуалізація опорних знань.

Слайд 6. Пригадуємо.

Що таке горизонт? Назвіть основні сторони горизонту.

За допомогою чого можна визначити сторони горизонту?

В якій стороні горизонту сходить сонце? Де воно заходить?

4. Вивчення нового матеріалу.

Демонстрація навчальної презентації.

Слайд 7. Знайдіть на фото лінію горизонту.

Сьогодні
09.09.2022

Знайдіть на фото лінію горизонту

Відкрита місцевість (1), закрыта місцевість (2)

Підручник
Сторінка
19

Слайд 8. Робота з підручником.

Сьогодні
09.09.2022

Робота з підручником

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

- V Я ЦЕ ЗНАЮ!!!
- + ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!
- ? ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!
- Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ!!!

Підручник
Сторінка
19-20

Слайд 9. Словникова робота.

Сьогодні
09.09.2022

Словникова робота

Гномон – давній астрономічний інструмент для вимірювання часу, елементом якого є вертикальна жердина, що відкидає тінь на горизонтальний майданчик.

Підручник
Сторінка
20

Слайд 10. Основні та проміжні сторони горизонту.

Сьогодні 09.09.2022

Основні та проміжні сторони горизонту

Пн. Зх. Пн. Сх.
Зх. Сх.
Пд. Зх. Пд. Сх.
Пд.

Підручник. Сторінка 20

Слайд 11. Робота з підручником.

Сьогодні 09.09.2022

Робота з підручником

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

- V** Я ЦЕ ЗНАЮ!!!
- +** ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!
- ?** ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!
- Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ!!!

Підручник. Сторінка 21-22

Слайд 12. Зверніть увагу на будову компаса.

Сьогодні 09.09.2022

Зверніть увагу на будову компаса

Важіль

Циферблат

Корпус

Стрілка

Підручник. Сторінка 21

Слайд 13. Словникова робота.

Сьогодні 09.09.2022

Словникова робота

Орієнтування на місцевості – уміння визначати основні сторони горизонту, своє місцезнаходження щодо сторін горизонту.

Компас – прилад для орієнтування на земній поверхні.

Підручник. Сторінка 22

Слайд 14. Рухлива вправа

https://www.youtube.com/watch?v=5Fvv_gjcMiA

Слайд 15. Приймаємо рішення.

У якому напрямку ви будете повертатися додому, якщо у школу йшли на південний захід?

Слайд 16. Відгадайте загадки.

Слайд 17. Практичне завдання.

За допомогою компаса встановіть у парі, де в класі північна, південна, західна й східна сторони горизонту. У якій стороні горизонту розміщено вікна, дошку, двері? Визначте у класі проміжні сторони горизонту.

Слайд 18. Робота в групі.

Складіть пам'ятку «Якщо ви заблукали».

Слайд 19. Перегляд відео.

<https://www.youtube.com/watch?v=zgZSgmOq2kY>

Слайд 20. Фізкультхвилинка

https://www.youtube.com/watch?v=5Fvv_gjcMiA

5. Закріплення вивченого.

Слайд 21-23. Робота в зошитах.

Сьогодні 09.09.2022

Робота в зошитах

Завдання 4

Устав у тексті пропущені слова.

Якщо опівдні я стану так, щоб бачити перед собою свою тінь, то дивитимуся на північ, а Сонце в цей час буде на півдні.

Завдання 5

Учні нашого 4-го класу спостерігають за тінню, яка падає від дерева на подвір'ї школи в різний час доби. Познач ☒, яку тінь вони бачать опівдні.

Вочит. Сторінка 13

Сьогодні 09.09.2022

Робота в зошитах

Завдання 6

Установи, який напрямок указують стрілки на світлинах. Підпиши

Вочит. Сторінка 13

Слайд24-25. Перевіряємо себе.

Сьогодні 09.09.2022

Перевіряємо себе

- Для чого потрібно знати сторони горизонту?
- Люди яких професій найчастіше послуговуються вмінням визначати сторони горизонту?
- Учні художньої школи малюють краєвиди своєї місцевості поблизу школи. Дмитрик розмістив мольберт біля парку, а Яна – біля поля. На чиєму малюнку краще простежуватиметься лінія горизонту? Поясніть чому.
- Як визначити сторони горизонту за Сонцем?

Підручник. Сторінка 23

6. Підсумок

Слайд26. **Коротко про головне.**

Слайд27. Чи знаєте ви, що вважають, що компас винайдено в Китаї 2,5 тис. років тому. Називався він «той, що відає півднем», оскільки стрілка спочатку вказувала на південь.

Для використання в різних сферах діяльності розроблено кілька різновидів компаса. Крім магнітних компасів у літаках і суднах застосовують електромагнітні компаси. В останні десятиліття створено електронні компаси. Це прилади, що

уловлюють сигнал від супутників і показують напрямок за системою супутникової навігації.....

Слайд28-29. Домашнє завдання

Використовуючи різні джерела інформації, підготуйте письмове повідомлення про здатність бджіл до орієнтування на місцевості.

Повторити тему на сторінках

с. 19-23, повідомлення.

Короткий запис у щоденник

с.19-23, повідомлення.

7. Рефлексія

Слайд30. Рефлексія «Все в твоїх руках».

